

Speelplaatsen breken uit

Wanneer schoolruimten gedeelde ruimten worden

We voelen vandaag allemaal beter dan ooit welke waarde de ruimte voor ons heeft. Zeker voor de jongsten onder ons is kwaliteitsvolle ruimte van groot belang. Kinderen hebben er nood aan om kampen te bouwen, te fietsen, te ravotten, jongeren moeten kunnen fuiven, rondhangen en de buurt verkennen. Publieke speelruimte bevordert de fysieke, mentale en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren en leert hen ook omgaan met diversiteit en anders-zijn. Ze kunnen er een eigen identiteit ontwikkelen en worden er opgevoed tot burgerzin.

Vrije basisschool
Sint-Amands Zuid (Kortrijk):
huidige toestand en
ontwerpschets

PETER BOSSCHAERT
[BELEIDSMEDEWERKER JEUGDRUIMTE EN MOBILITEIT BIJ DE AMBRASSADE]

De waarde van ruimte voor kinderen en jongeren

Binnen de beperkte oppervlakte waarover Vlaanderen beschikt, strijden heel wat functies om plaats. Onze publieke ruimte staat onder druk en kinderen en jongeren ondervinden daar steeds meer de gevolgen van: het verdwijnen van jeugdruimte en (in)formele speelplekken, het toenemende autogebruik en een groeiende intolerantie ten aanzien van kinderen en jongeren zijn daarbij de grootste boosdoeners.

Een aantal van de maatschappelijke ontwikkelingen die zich vandaag voordoen, verplichten ons om de manier waarop we

onze ruimte invullen en gebruiken te herdenken, zodat er meer kwaliteitsvolle plekken komen op maat van kinderen en jongeren. Collectief gebruik, publiek gebruik van private of semipublieke ruimte, en gedeeld gebruik – het samenbrengen van verschillende activiteiten in dezelfde ruimte – winnen daarbij aan belang.

Op een goed ingerichte speelplaats kunnen kinderen ravotten, maar ook tot rust komen, vriendjes maken en genieten van de natuur. Door speelplaatsen te delen of open te stellen, kunnen kinderen, jongeren, het jeugdwerk en andere gebruikers niet enkel tijdens de schooluren, maar ook na schooltijd, in het weekend en tijdens de vakanties genieten van deze waardevolle plekken. Op die manier ontstaat er extra ruimte én heel wat maatschappelijke winst.

Terwijl scholen al langer goede leerlingen waren in gedeeld gebruik (delen van sportinfrastructuur en polyvalente ruimten in het kader van het Brede School-idee), zien we dat ze vooral de laatste jaren verdere stappen zetten in het delen van hun speelplaats en/of de daarbij horende omgeving.

Scholen in een warme relatie met de buurt

Het 'bureau voor jonge zaken' De Ambrassade treedt op als belangenbehartiger van kinderen, jongeren en hun organisaties. Momenteel onderzoekt ze op welke manier scholen hun speelplaats enerzijds bewegingsvriendelijker kunnen maken en anderzijds ook kunnen openstellen voor de buurt en het jeugdwerk.

Samen met MOEV ondersteunen we scholen die in 2019 van de Vlaamse overheid middelen kregen om hun speelplaats te herdenken¹. Een belangrijk beoordelingscriterium bij deze oproep was de manier waarop een school acties onderneemt om haar speelplaats ook met anderen te delen. Liefst 195 scholen dienden een dossier in, waarvan er 114 effectief subsidies kregen. De grote belangstelling voor deze oproep toont aan dat heel wat scholen een grondige denkoefening willen maken over hun beschikbare ruimte. Hun relatie met de buurt en buurorganisaties is daarin een belangrijker aspect geworden.

Met dit idee in het achterhoofd, startte men in 2016 ook bij

¹ Meer info over deze projectoproep en de geselecteerde projecten: <https://www.moev.be/beweeg-mee/aanbod-tussen-de-lessen/speelplaats/inrichting-speelplaats>